

ทำท่ระบายน้ำ ... แต่ไม่มีป้ายเตือน ! เทศบาลต้องรับผิดชอบหรือไม่ ?

โดย นายปกครอง

เทศบาลจ้างเอกชนก่อสร้างและซ่อมแซมท่ระบายน้ำ แต่ไม่ติดตั้งป้ายเตือน !!

ผู้ใช้นนประสบอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บสาหัส ถือว่าเทศบาลกระทำละเมิดและต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ ?

มูลเหตุของคดีนี้ เกิดจากเทศบาลได้ทำสัญญาจ้างบริษัทเอกชนให้ก่อสร้างท่ระบายน้ำ พร้อมบ่อพักคอนกรีตเสริมเหล็กในพื้นที่ผิวนน ต่อมา ในเวลากลางคืนระหว่างที่มีการซ่อมแซมงานก่อสร้างที่ชำรุดบกพร่องตามสัญญา นาย ก. ได้ขับซึ่รถจักรยานยนต์ชนกระแทกกับฝาท่ระบายน้ำคอนกรีตที่ผู้รับจ้างวางกีดขวางทางจราจร ทำให้ได้รับบาดเจ็บสาหัสที่ใบหน้า ศีรษะ และสมอง

นาย ก. เข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลและเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจำนวนมาก นาย ก. เห็นว่าอุบัติเหตุเกิดจากการที่ผู้รับจ้างไม่มีการติดตั้งสัญญาณไฟหรือสัญญาณเตือนภัย และเทศบาลละเลยไม่ดูแลตรวจสอบความเรียบร้อยให้มีแสงสว่างเพียงพอและปลอดภัยในการสัญจรไปมา จึงขอให้เทศบาลและผู้รับจ้างชดใช้ค่าเสียหาย แต่ไม่ได้รับการชดใช้ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง โดยฟ้องเทศบาลเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเอกชนผู้รับจ้างเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิด

การที่นาย ก. ประสบอุบัติเหตุ ถือเป็นการกระทำละเมิดของเทศบาลและเอกชนผู้รับจ้างหรือไม่ ? ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เอกชนผู้รับจ้างมีหน้าที่ซ่อมแซมฝาท่ระบายน้ำตามสัญญาจ้าง จึงต้องจัดหาและติดตั้งสิ่งป้องกันอันตรายตามจุดต่าง ๆ ให้เพียงพอ การไม่ติดตั้งเครื่องหมายหรือสัญญาณไฟเพื่อแจ้งเตือนให้ผู้ใช้ทางทราบว่ามี การซ่อมแซมบริเวณดังกล่าว จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามสัญญาโดยประมาทเลินเล่อ และเป็นการกระทำละเมิดต่อนาย ก. ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนเทศบาลซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างเอกชนให้ก่อสร้างและซ่อมแซมฝาท่ระบายน้ำ ถือเป็นการมอบหมายให้เอกชนผู้รับจ้างดำเนินการกิจการทางปกครองแทน การที่เทศบาลมิได้สอดส่องดูแลอย่างเพียงพอให้ผู้รับจ้างมีการปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญา เทศบาลจึงต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดที่ผู้รับจ้างกระทำต่อนาย ก. ด้วย

สำหรับค่าสินไหมทดแทนที่นาย ก. พึ่งได้รับการชดใช้มีเพียงใดนั้น ? ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยตามคำขอของนาย ก. โดยให้เทศบาลและเอกชนผู้รับจ้างชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๔๔๔ และมาตรา ๔๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

ค่ารักษาพยาบาล จากการบาดเจ็บกะโหลกศีรษะแตก มีเลือดอยู่ใต้กะโหลกกับเยื่อหุ้มสมอง กระดูกโหนกแก้มหักทั้งสองข้าง กระดูกขากรรไกรบนหัก และต้องรักษาเหงือกและฟัน ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปเพื่อรักษาอาการบาดเจ็บและฟื้นฟูซ่อมแซมอวัยวะที่กระทบกระเทือนจากอุบัติเหตุ อันเป็นผลโดยตรงจากการกระทำละเมิดและนาย ก. ได้แสดงหลักฐานใบรักษาพยาบาลและใบเสร็จรับเงินซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง **ค่าจ้างพยาบาลพิเศษเฝ้าไข้** การผ่าตัดเปิดกะโหลกและกระดูกโหนกแก้มทั้งสองข้างมีความร้ายแรงที่อาจทำให้นาย ก. ถึงแก่ชีวิตได้ การจ้างพยาบาลพิเศษเพื่อเฝ้าไข้มีความจำเป็นและเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลและนาย ก. ได้แสดงหลักฐานใบรักษาพยาบาลและใบเสร็จรับเงินซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง **ค่าใช้จ่ายของญาติที่มาดูแลและหว่างเข้ารับการรักษาทันทีโรงพยาบาล** เนื่องจากการรักษาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาประมาณ ๓ เดือน ถือเป็นอันตรายสาหัสที่มีความจำเป็นต้องมีญาติมาดูแลอย่างใกล้ชิด การที่ญาติต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาดูแล เป็นค่าใช้จ่ายที่นาย ก. ต้องเสียไปเนื่องจากการกระทำละเมิด โดยไม่ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายของบุคคลอื่น นาย ก. จึงมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายดังกล่าว **ค่าขาดประโยชน์นำมาหาได้ระหว่างเจ็บป่วย** ขณะเกิดเหตุ นาย ก. ได้รับค่าจ้างจากนายจ้างเป็นรายเดือน เมื่อประสบอุบัติเหตุต้องพ้นสภาพการเป็นพนักงานประมาณ ๑๑ เดือน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยังคงเจ็บป่วยและรักษาอาการบาดเจ็บจากการกระทำละเมิด จึงกำหนดค่าขาดประโยชน์นำมาหาได้ตามจำนวนค่าจ้างที่ได้รับในแต่ละเดือน **ค่าเสียหายเพื่อการที่เสียความสามารถในการประกอบกิจการสิ้นเชิงหรือแต่บางส่วนทั้งในเวลาปัจจุบันและอนาคต** เมื่อแพทย์ระบุว่าอาการบาดเจ็บทำให้แขนทั้งสองข้างอ่อนแรง

ไม่สามารถขับรถหรือยกของหนักได้ ความคิดล่าช้ากว่าปกติ ส่งผลให้เกิดเป็นความพิการผิดปกติติดตัว ถือว่าเสียความสามารถประกอบการทำงานบางส่วนทั้งในปัจจุบันและในอนาคตไปตลอดชีวิต และถึงแม้นายจ้างเดิมจะรับนาย ก. กลับเข้าทำงาน แต่เป็นการทำงานในหน้าที่ใหม่และได้รับเงินเดือนลดลงจากเดิมที่เคยได้รับ ถือว่าเสียความสามารถประกอบการทำงานบางส่วนทั้งในปัจจุบันและในอนาคตไปตลอดชีวิต **ส่วนค่าทุนทุกข์** **ทรมานจากอาการบาดเจ็บและการรักษาพยาบาลนั้น** เมื่อการรักษาพยาบาลยังทำให้นาย ก. มีความพิการหลงเหลืออยู่ โดยจมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่สามารถรับรู้รส แขนทั้งสองข้างอ่อนแรง มือทั้งสองข้างกำได้ไม่แน่น ทำให้หยิบจับของเล็ก ๆ ไม่ได้ ขาทั้งสองข้างไม่ค่อยมีแรง อวัยวะเพศแข็งตัวไม่ได้เต็มที่ รู้สึกขาและเสียวตามแขน ความคิดช้า พูดจาติดอ่าง ใบหน้าเสียโฉม ฟันหักจนต้องใส่ฟันปลอม ทำให้ร่างกายและจิตใจทรุดโทรม ได้รับความทุกข์ทรมานจากอาการบาดเจ็บและมีร่างกายผิดปกติติดตัวไปตลอดชีวิต โดยสภาพร่างกายไม่อาจแก้ไขให้กลับเป็นปกติได้ จึงกำหนดค่าเสียหายในส่วนนี้ให้

อย่างไรก็ตาม คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยภาวะวิสัยการขับขีรถจักรยานยนต์ของนาย ก. รวมทั้งพฤติการณ์หรือสภาพแวดล้อมบริเวณที่เกิดเหตุแล้ว ยังฟังได้ว่านาย ก. ขับขีรถจักรยานยนต์มาด้วยความเร็วสูงพอสมควร หากนาย ก. ขับขีรถจักรยานยนต์และขับด้วยความเร็วไม่สูง ก็ไม่น่าจะเกิดเหตุร้ายแรงถึงขนาดตามที่เกิดขึ้น การบาดเจ็บสาหัสจึงเป็นผลมาจากความผิดของนาย ก. รวมอยู่ด้วย แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีผลมาจากการละเลยต่อหน้าที่ของเทศบาลและเอกชนผู้รับจ้างมากกว่า จึงหักส่วนแห่งความประมาทของนาย ก. ออกร้อยละ ๑๐ จากจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่กำหนดให้ทั้งหมด

คดีนี้นอกจากศาลปกครองสูงสุดจะได้วินิจฉัยเกี่ยวกับภาวะวิสัย พฤติการณ์ และลักษณะความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจแล้ว ยังถือว่าเป็นบรรทัดฐานที่ดีสำหรับหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาทางบกกว่า จะต้องหมั่นตรวจสอบดูแลและจัดทำมาตรการหรือวิธีการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้จะได้มอบหมายให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการใด ๆ ในทางปกครองตามอำนาจหน้าที่ไปแล้วก็ตาม *ขณะเดียวกัน* ถือเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับประชาชนผู้ใช้งานที่จะต้องเพิ่มความระมัดระวังในการสัญจรไปมาเพื่อมิให้เกิดอุบัติเหตุ เพราะถึงแม้จะมีสิทธิได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่หากต้องสูญเสียความสามารถในการประกอบการทำงานหรือสูญเสียสมรรถภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจจนไม่สามารถประกอบอาชีพการงานหรือดำรงชีวิตได้อย่างปกติ จำนวนค่าสินไหมทดแทนมากมายเพียงใดก็ไม่อาจเพียงพอหรือไม่อาจชดเชยความสูญเสียที่เกิดขึ้นได้ ผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๔๙๘/๒๕๕๘ ... ครับ !